PRO LUKIO RY:N LAUSUNTO VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTOLLE

Teema: Toisen asteen koulutus – Talousarvioesityksen painotukset ja oppimisen tuen vahvistaminen

Tarja Aro-Kuuskoski 8.10.25

Keskeinen tavoite

Lukiokoulutus tukee koulutus- ja osaamistason nousua:

- Laaja-alainen yleissivistys
- Valmiudet jatko-opintoihin
- Pohja työelämälle ja jatkuvalle oppimiselle

Tiivistelmä

- Opiskelija toiminnan keskiössä
- Hyvinvointi ja oppiminen kulkevat käsi kädessä
- Opettajien rooli keskeinen motivaation ja sitoutumisen kannalta
- Resurssit opetukseen, koulutukseen ja pedagogiseen kehittämiseen

Hallituksen esitys oppimisen tuen kehittämiseen: Nuorten kuuleminen oppimisen tuesta

"Nuorten mukaan parhaiten oppimista ja hyvinvointia tukee se, että opiskelijoiden mielenterveyttä ja jaksamista tuetaan.

Opettajilta odotettiin **hyvää yhteyttä opiskelijoihin, kannustavaa asennetta opiskelijoita kohtaan** sekä riittävän rentoa ja rauhallista tahtia opintojen etenemisessä.

Opettajilta toivottiin **hyvää yhteyttä opiskelijaan ja kuulumisten kysymistä**. Poissaoloihin tai arvosanamuutoksiin toivottiin nopeaa reagointia.

Vastaajat kuvasivat, että **tärkein tekijä motivaation nostamiseen on opiskelijan uskon ja luottamuksen ylläpitäminen tulevaisuuteen**. Kaikki haluavat saada onnistumisen kokemuksia, mitä kautta itseluottamus kehittyy."

Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö, **6553 vastausta.**

Kuva: Kuvataidelukion opiskelijan Ainu Tolosen näkemys toivosta

Kipupisteet

- Perusopetuksen päättöarvosanojen inflaatio
- Erot kielitaidossa ja perustaidoissa
- Sosioekonomisen taustan vaikutus
- Neuropsykiatristen diagnoosien lisääntyminen
- Heikentynyt resilienssi
- Vähäinen liikkuminen ja kompastelu elämän perusasioissa
- Opettajien työnkuvan muutos
- Johtamisen laadun vaihtelu
- Lukiolaisten määrän alueelliset erot
- Globaalien kriisien vaikutus turvallisuuden tunteeseen

Vaadittavat muutokset rahoitukseen

- Rahoitusleikkuri poistettava
- S2-opiskelijat huomioitava rahoituksessa (EU- ja ETA-maista)
- Kannustettava koulutuksen järjestäjien yhteistyöhön

Ratkaisuehdotukset

Valtakunnalliset päättökokeet perusopetukseen	Riittävästi resursseja kasvukeskuksiin	Opiskeluhuollon painopiste ennaltaehkäisyssä	Tuki monikulttuurisille ja matalan SES-taustan opiskelijoille	Konkreettiset toimet nuorten tulevaisuususkon ja toivon kasvattamiseksi
Toivon pedagogiikan käyttö valtakunnallisena menetelmänä	Opetussuunnitelman ja tuntijaon uudistus	Elämänhallinta-, ICT- ja oppimisvalmiudet mukaan pakollisiin opintoihin	Opettajankoulutuksen uudistaminen	Pakollinen täydennyskoulutus ja osaamispassi
Johtamisen laadun kehittäminen ja mittarit	Liikkumisen suunnitelmat ja mini-interventiot	Liikuntacoach-toiminta ja tauottaminen tunneilla	Yhteisöllisyyden merkityksen tunnustaminen turvallisuustyössä	Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön vahvistaminen

TOIVON PEDAGOGIIKKA

Korostaa:

- Hyvän huomaamista ja vahvuuksien tunnistamista
- Resilienssin kasvattamista
- Arvostavaa kohtaamista
- Vertaissuhteiden vahvistamista
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamista
- Opiskelupäivien aktiivisuutta

Pohjautuu kolmeen tutkimussuuntaan:

Positiivinen psykologia

Resilienssitutkimus

SchoolWell-tutkimuskonsortion havainnot opetuksessa olevista käytänteistä, jotka edistävät oppimista ja hyvinvointia

Ydinviesti

Lukiokoulutuksen kehittäminen vaatii:

> Riittäviä resursseja ja pedagogista uudistumista

> Opettajien ja rehtoreiden osaamisen vahvistamista

> Yhteistyötä työelämän ja korkeakoulujen kanssa

> Panostusta opiskelijoiden hyvinvointiin ja liikkumiseen

TOIVO ON TEKOJA, JOTKA YHDESSÄ TEEMME!

KIITOS!